Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 144 Marți 28 Mai 1940
10 Pagini
P IIII

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ZIUA IZBĂVIRII

Una din misticile cu care s'a ales omenirea din frământările precedentului război mondial a fost și mistica organizării.

Totul trebuia repus pe picioare, totul se cerea transformat, corectat sau dat la pământ și creiat din nou, pe alte baze, în spirit nou, altul decât cel care guvernase ordinea lucrurilor până atunci. De aci pasiunea obștească, tiranică, pentru organizare. In toate domeniile și în toate privințele.

Timp de douăzeci și ceva de ani și-au irosit oamenii puterile și ingeniozitatea, ca să creieze tipare noui de viață, pentru individ și comunitate, care să corespundă mai desăvârșit rostului și bunei stări, la care avem cu toții dreptul pe coaja asta de pământ.

Sforțări uriașe s'au depus în direcția creierii de bunuri și utilități cât mai numeroase pentru folosința omului, și paralel cu ele, inițiative economice și sociale chemate să ridice condiția de viață a claselor muncitorești, să lărgească asistența pentru cei lipsiți și dezarmați, să se înobileze prin toate mijloacele rasa și substanța noastră umană făcând-o aptă pentru cele mai surprinzătoare desvoltări.

Nimeni nu băga de seamă însă, că în umbra acestor sforțări constructive și idealiste, lucra în spiritul și faptele omului, geniul negativ al distrugerii, sprijinit pe cea mai diabolică aparatură technică.

Zadarnic se mai trudește savantul să descopere la microscop dușmanul invizibil ce roade sănătatea semenului nostru, când omenirea însăși s'a transformat azi în unealtă de distrugere reciprocă, împărțită în tabere dușmane pe viață și pe moarte.

Zadarnic se muncește medicul să redea sănătatea bolnavului în spitale, când pe câmpiile de luptă viața omului nu mai prețuește nimic; zadarnic își trudește mama trupul veghind la căpătâiul copilului ei, precum zadarnic am creiat așezăminte de puericultură și de eugenie, când milioane de tineri sunt svârliți în gura tunurilor și sub tăvălugul tancurilor sau stropsiți fără eroism de bombele venite din înălțimea nevăzută a avioanelor.

Zadarnic apar toate înălțimile atinse de spiritul omenesc creator și toate cuceririle civilizației cu care ne înpăunăm.

Dar tocmai prin absurdul și lipsa lor de umanitate, aceste mijloace vor trebui să dispară odată și odată din arsenalul practicilor omenești. Ziua acestei izbăviri nu poate fi departe. I s'au adus prea nemilostive jertfe, ca omenirea să nu se bucure de ea.

PRUDENȚĂ ȘI PREVEDERE

Subsecretariatul aerului a dat un comunicat prin care aduce la cunoștința tuturor că nu vor fi ținute în seamă reclamațiile ori denunțurile nesemnate. Măsura ar fi bună și noi, mânuitorii condeiului din presa cotidiană, ne-am manifestat în dese rânduri mâhnirea că nu există un mai pronunțat curaj civic la autorii scrisorilor anonime.

Dar, tot din experiență, am constatat că făcând cercetări personale pe baza indicațiunilor cuprinse în unele reclamațiuni cari aveau aparența de seriozitate, am dat de firul multor abuzuri și nedreptăți, stăvilite la vreme, în urma dării lor la iveală.

Se poate stabili o regulă generală și pentru oficialitate și pentru particulari: nicio reclamație, denunț ori plângere anonimă, nu merită crezare fără un control prealabil.

In foarte multe cazuri e greu să ceri curaj unor subalterni, legați de pâinea de toate zilele, să denunțe abuzurile șefilor ori colegilor lor. Riscul e mare și slăbiciunea omenească e lesne de înțeles. In genere românilor nu le plac denunțătorii pe cari îi suspectează mai totdeauna. Interesul public dictează însă conducătorilor să țină seama de ori ce indicațiune care ar constitui firul unei anchete serioase și obiective. Autoritatea are dreptul absolut să blameze anonimatul, dar în acelaș timp să anunțe că va păstra toată discreția atunci când reclamantul dovedește cu preciziune, temeinicia reclamației pe care o semnează.

Se pot îndrepta multe rele, se pot găsi firele multor urzeli împotriva intereselor generale, cu condiția logică de a întreprinde cercetări minuțioase înainte de a se lua vreo decizie.

Este un domeniu vast al măsurilor de prevedere în fața tuturor eventualităților și circulara d-lui ministru de interne Ghelmegeanu, privitoare la reprimarea alarmismului, constitue o latură ce trebue executată cu spiritul pe care ni-l impune solidaritatea națională. Trebue ca toți românii cu dragoste de țara lor să dea în vilag pe „străinii și înstrăinații" alarmiști de profesie, cari răspândesc zvonuri, cu scopul de a tulbura liniștea publică ori de a creia dificultăți interne.

E suficient să recitim istoria neutralității noastre din 1914—16, să ne rememorăm isprăvile propagandiștilor interesați și să vedem că absolut aceleaș sisteme întrebuințează „străinii și înstrăinații" la care face aluzie circulara d-lui ministru Ghelmegeanu.

Identificarea elementelor dubioase întreprinsă de autoritatea polițienească, trebue să ne deschidă ochii în deosebi la capitolul ospitalității, unde, mai totdeauna, am fost răsplătiți cu cea mai mare ingratitudine, fapt de altfel constatat și în alte țări din Occident, cum precizează, într'o documentată lucrare tehnică, scriitorul Bardanne.

Măsuri de prevedere dictate de un explicabil simțământ de prudență au fost luate absolut în toate țările lumii. Nimeni nu se poate plânge că adoptăm și noi regulele dictate de legitimă apărare, în casa noastră, cu atât mai mult cu cât ele sunt adoptate din dorința de a ne menține neutralitatea cea mai deplină, baza politicii noastre de veghe.

OFENSIVA GERMANĂ DUPĂ 15 ZILE

Operațiile din sectorul belgian. — Spre Calais. — Germanii atacă linia fortificată franceză în alt sector

Ofensiva germană, începută în dimineața zilei de 10 Mai c., continuă. Până acum ea s'a dezvoltat într'un spațiu cuprins între frontierele Olandei, Belgiei și Luxemburgului, la vest; coasta mării la est și o linie ce trece dealungul fluviului Somme prin Amiens; sud de St. Quentin, Laon, Rethel, Sedan până la Longwy, la sud, în teritoriul francez.

In 15 zile trupele germane au străbătut acest spațiu pe o adâncime de 400—500 km.

Această pătrundere în adâncime dela punctele de plecare și până la coasta mării, s'a făcut prin lupte continue.

In harta alăturată sunt fixate prin linii roșii fronturile ce reprezintă înaintarea armatelor germane în fazele principale ale acțiunei sale ofensive. Orice ofensivă în stil mare, indiferent de viteza cu care s'a efectuat pătrunderea în adâncime, ca să dea rezultatele urmărite, trebue să ofere o soluție strategică.

Până acum această soluție strategică încă nu s'a putut obține, — operațiunile fiind încă în faza preliminară. S'au obținut însă câteva rezultate tactice importante.

Comandamentul german păstrează inițiativa operațiunilor, deci, el continuă acțiunea ofensivă conform planului stabilit.

Comandamentul armatelor aliate n'a putut încă organiza o contra-ofensivă, care să modifice situația critică de până acum, într'o altă situație favorabilă unor combinațiuni, care să-i permită mai multă inițiativă în conducerea operațiunilor viitoare.

In împrejurările actuale numai o contra-ofensivă bine organizată împotriva unor puncte în adevăr sensibile ale dispozitivului armatei germane, ar avea, dacă nu efecte însemnate de ordin militar, dar unul imediat și foarte important de ordin moral. — acea redresare, ce ridică la maximum încrederea și biciuește energiile combatanților din rândurile armatelor aliate.

In unele sectoare ale frontului aliații opun o rezistență activă, prin contra-atacuri ce au dat câteva rezultate locale în sensul menținerii, sau consolidării pozițiilor lor. In alte sectoare ale frontului, presiunea germană este puternică. și operațiunile sunt în curs. Reese din desfășurarea acestor operații, că scopul urmărit de comandamentul german este, pe de oparte, micșorarea spațiului în care sunt încercuite armatele anglo-franco-belgiene și ocuparea porturilor de pe coasta mării; iar, pe de altă parte, străpungerea liniei fortificate franceze din zona frontierei, între Roubaix și Valenciennes.

După comunicatul oficial german, grupul de armate aliate, încercuit, ar fi format din o parte din armatele I-a, a VII-a și a IX-a franceze, diviziile belgiene și corpul expediționar britanic. Nu se cunoaște efectivul acestor armate. Trupele germane de la Nord, care au atins râul Lys, au ocupat orașul Courtrai și dirijează atacuri în direcțiile Bruges-Ostende; Thielt-Dixmunde și Courtrai Ypres. Scopul acestor atacuri este împingerea trupelor belgiene și britanice spre mare și ocuparea teritoriului dintre râul Lys și coasta mării.

Mai la sud, cursa germană spre mare continuă. După ocuparea orașului-port Boulogne, în urma unor lupte crâncene la care au luat parte, atât vasele de război, cât și aviația britanică, o coloană germană a înaintat spre nord și s'a apropiat de Calais. Acesta e unul din porturile principale ale Franței, care prin situația sa pe coasta canalului Mânecei, în apropiere de portul englez Douvres, prezintă o mare importanță de ordin strategic. După comunicatul de eri al comandamentului german, Calais ar fi încongiurat de trupele germane.

Intre Roubaix și sud de Valenciennes, germanii au început atacul pozițiilor fortificate ale liniei prelungită Maginot; iar spre vest trupele germane au cucerit înălțimile Vamy — dela sud-vest de orașul Arras —, precum și cele dela Lilliers, St. Homard și Gravalines. Lupte se dau și în apropiere de Douai.

Pe frontul de sud, între Abeville, Amiens și St. Quentin, care are o lungime de 150 km., situația e neschimbată. Francezii au adus în ultimele zile trupe proaspete la sud de linia Somme. Ei au silit detașamentele germane ce trecuseră acum câteva zile acest fluviu spre sud, să se retragă pe malul stâng; au distrus câteva capete mici de pod și s'au aproaipt de Amiens.

Aceste trupe franceze au oare misiunea să asigure numai barajul pe linia Somme, interzicând trupelor germane trecerea peste fluviu și deci spre sud, sau au o misiune mai importantă în legătură cu situația critică în care se găsesc armatele aliate dela Nord?

Zilele trecute d. W. Churchill, primul ministru al Angliei, a declarat în Camera Comunelor, că avantgardele franceze au sosit de la sud și au ajuns la Amiens. D-sa a exprimat speranța, că prin intervenția trupelor franceze în acea parte, s'ar putea opri străpungerea germană.

Replica germană este că forțele lor se mențin solid pe linia Somme și numai un atac organizat cu trupe numeroase și bine condus ar putea clătina pozițiile lor. In sectorul Sedan câteva atacuri violente ale trupelor germane, au fost urmate de viguroase contra-atacuri ale trupelor franceze. Germanii au ocupat, în urma unor lupte înverșunate, o înălțime situată la sud de Sedan.

Pe restul frontului situația neschimbată.

R. SEIȘANU

MONȘTRII...

Tancuri franceze gata să pornească la luptă

Delegația japoneză
în audiență la Regele Impărat

Roma, 25 (Rador). — Sâmbătă Regele Impărat a primit în audiență delegația japoneză, condusă de ambasadorul Sato.

Delegația a fost apoi reținută la dejun de Suveran.

Guvernatorul Romei a oferit după amiază la Capitol o mare recepție în onoarea misiunei de amiciție venită din Japonia.

Au luat parte membrii guvernului, numeroși reprezentanți ai autorităților și multe personalități din lumea politică, diplomatică și culturală.

Comisiune de studii italiană în Germania

Berlin, 25 (Rador). — Comisiunea italiană de studii, compusă din directori de bancă și de societăți de asigurare, care viztează Germania în urma unei invitații a d-lui dr. Ley, i-a făcut acestuia o viztă la sfârșitul acestei călătorii.

In cuvântarea rostită cu acest prilej, prof. Landi, președintele comisiunii, a omagiat opera socială săvârșită în Germania și a declarat că nu se îndoiește de victoria germană și că revoluția național-socialistă și revoluția fascistă vor schimba fața Europei.

Răspunzând, dr. Ley a declarat că în timp ce democrațiile se prebușesc, poporul german își dovedește vitalitatea prin marile fapte săvârșite de armata sa prin munca stăruitoare a muncitorilor și inginerilor săi.

Intense măsuri polițienești au fost luate în Franța

Paris, 25 (Rador). Peste 500 de indivizi au fost arestați în urma măsurilor luate din ordinul d-lui Mandel, ministrul de interne, de către prefectura poliției.

In lagăre de concentrare au fost trimiși 350 străini suspecți.

In cursul săptămânii acesteia au fost cercetate peste 2000 de hotele și cafenele și peste 60.000 d persoane au fost obligate să-și prezinte actele de legitimație.

Constituirea
unui consiliu al apărării naționale în Statele-Unite

Washington, 25 (Rador). — Președintele Roosevelt a anunțat constituirea unui consiliu al apărării naționale, compus din șase miniștri și cinci fruntași ai finanțelor și industriei, având drept scop coordonarea și accelerarea programului de înarmări, pentru care s'a alocat suma de 3.297.011.352 dolari.

Marea bătălie din Flandra

Importanța încercuirii portului Calais
Cum privește Berlinul o eventuală ofensivă a generalului Weygand
Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 25. — Drama uriașă din Flandra belgiană și franceză tinde din ce în ce mai mult spre realisarea victorioasă a marei operațiuni de încercuire întreprinsă de trupele germane. S'a anunțat încă de acum câteva zile că această încercuire a fost dusă la bun sfârșit. Și deși totuș comunicatul german vorbește azi despre o încercuire definitivă, aceasta se atribue fără îndoială faptului că el nu mai menționează nici un atac al trupelor aliate.

S'a vorbit în ultimele zile de rezistența înverșunată opusă de diviziile engleze și franceze, mai ales în regiunea Arras precum și de atacurile întreprinse de acestea pentru străpungerea frontului german. După cum anunță cercurile militare germane de specialitate, s'au creiat în mersul acestor atacuri anumite momente neprecise și relevate de comunicatele germane ca având un caracter episodic.

Aceasta se poate spune în primul rând despre luptele desfășurate Vinerea trecută în regiunea Arras al căror rezultat a fost pecetluit în urma pătrunderii germanilor la Doue și cucerirea de către aceștia a pozițiilor dela Vimy, până în regiunea Graveline. Aceste succese dovedesc, concomitent cu ocuparea orașelor Gand și Courtrai, restrângerea din ce în ce mai mult a spațiului în care activează armata belgiană și diviziile engleze socotite la 300.000 de oameni, precum și armatele franceze care luptă aci și între care trebue amintită și armata a noua franceză. Despre aceasta s'a spus Joi „că e sdrobită și se află în descompunere".

Din situația în care se află aceste trupe ajungem la concluzia că puterea lor de rezistență este cu totul redusă, și că se pune pe tapet necesitatea absolută a unei ofensive franceze în vederea salvării lor. Nu se poate spune încă ce hotărâri a luat generalul Weygand în această privință, însă cercurile germane de specialitate sunt de părere că o asemenea ofensivă va veni prea târziu, afară de cazul când s'ar întâmpla ceva neobișnuit. Se spune în acelaș timp, că generalisimul francez e în mare desavantaj, deoarece el n'ar putea întreprinde un atac hotărâtor de cât dacă ar avea posibilitatea să masseze un număr considerabil de trupe într'un anumit punct al frontului, ceea ce îi va fi probabil imposibil, căci n'are timpul necesar.

Cercurile militare germane sunt în acelaș timp de părere că o acțiune parțială a generalului Weygand ar fi condamnată dinainte la insucces. Aceleași cercuri nu înregistrează în această direcție acțiunea întreprinsă eri de francezi în direcția Amiens. Ele spun totuș că o încercare a generalului Weygand în această regiune ar putea fi demnă de relevat.

*

In ce privește, în fine, încercuirea portului Calais, însemnătatea ei e relevată aci în sensul că acesta trebue în orice caz exclus de aci înainte ca punct de sprijin pentru englezi. Rămâne de așteptat ce urmări va avea apropiata ocupare a acestui port pentru operațiunile germane împotriva insulei engleze.

Aceasta, cu toate că se pune întrebarea dacă această ofensivă nu va începe în primul rând prin intrarea în mod considerabil în acțiune a forțelor aeriene germane. Deocamdată, opinia publică germană consideră atingerea acestui punct de pe canalul Mânecii ca o înprejurare care dovedește cu prisosință succesele armatelor germane.

Ambasadorii Germaniei și Italiei
în audiență la d. Molotov
Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 25. — Știrea primită dela Moscova despre primirea în audiență de d. Molotov a ambasadorilor Germaniei și Italiei a produs deosebită atenție în cercurile politice neutre din Berlin.

NOTE

NOAPTE CU LUNĂ-PLINĂ...

Astă noapte, într'un scurt răgaz, — lăsat de nourii vineți, cari de atâta vreme stau ghemuiți, căptușind cerul, — am putut vedea Luna-plină

Luminosul glob de argint, strălucind viu, dedea o tainică viață recilor înălțimi prin ale căror neguri câta par'că să-și croiască o fereastră de privit în jos..

Sunt un vechiu prieten al Lunii, tovarășa bună a atâtor nopți de gânduri și de drumuri din viața mea, ca și a altora. Dar acum m'a îngrozit cu imaginile pe cari le-am legat de apariția ei neașteptată ca o macabră viziune...

Ce spectacol, într'o asemenea clipă, pentru prezumații locuitori ai planetei vecine, uitându-se din înălțimile fără fund și îmbrățișând Terra noastră!... Limbi de foc, curgând din cerul împânzit de vuitoare pasări de oțel, sau răbufnind din pământul scurmat, în formidabile bubuituri cari zguduie văzduhul, cutremurându-l... Un drăcesc uragan, fantastic, umplând de flacări și de imense urlete o parte a pământului, pe care monstruoase omizi de fier se ciocnesc și se'ncalecă, în vreme ce pământeștile fâpturi, ca sub un blestem, — sfâșiate, ciopârțite și turtite, înoată în valuri de sânge, pierind, fără ca vaetele lor să poată fi măcar auzite...

Eu veneam spre casă, după ce fusesem nevoit să ascult, îndelung, opiniile unor improvizați strategi și oameni politici.

Ecoul acestor opinii, îmbinat cu cu gândurile mele indoliate, m'a făcut să pricep mai bine ca oricând justificata ironie a lui La Rochefoucauld, care, — vorbind despre bestia om, — rădea oftând: „Avem, toți, suficientă tărie, spre a îndura nenorocirile altora...".

M. Negru

Franța și Anglia hotărâte să lupte până la victorie

Nu există nici o slăbire a moralului aliaților. — Parisul califică drept născociri versiunile propagandei germane. — Eroismul trupelor britanice este apreciat cu deosebire la Paris. — Asistența pentru refugiați
Prin telefon dela corespondentul nostru din Paris

Paris, 25. — **Parisul urmărește cu calm și cu încredere desfășurarea evenimentelor militare.**

Bătăliile se desfășoară cu o deosebită înverșunare pe Lys în jurul localității Courtrai. Noile unități blindate germane sunt împinse în direcțiunile Dunkerque și Calais ambele aceste localități fiind însă în mâinile francezilor.

La Boulogne situația este încă neclară. După toate probabilitățile trupele aliate dețin încă o parte a orașului și este sigur că francezii stăpânesc încă citadela.

Pe Somme, trupele franceze continuă operațiile de curățire în mod metodic.

*

Paralel cu atențiunea dată operațiilor de pe front, se comentează aci afirmațiile lipsite de orice temei și cu totul închipuite ale posturilor de radio germane, care cred că răspândind tot felul de știri vor putea slăbi moralul aliaților.

După aceste posturi, Franța și Anglia ar fi cuprinse de panică. Atât la Paris cât și la Londra, lumea se întreabă cum e posibil să se considere opinia publică atât de naivă încât să dea crezare unor știri care se pot dovedi imediat ca născocite pe deaîntregul.

Toată lumea serioasă știe că bătălia în curs nu este terminată și că forțele aliate n'au fost atinse în mod sensibil de cele petrecute până acum. Tot astfel se știe că forțele aliate, la momentul oportun vor riposta cu toată energia.

Inchipuirea propagandei germane că ar putea să facă intrigă între Franța și Anglia răspândind când știri că trupele engleze sunt obosite și refuză să lupte, când că Franța e dispusă să facă pace separată, dovedește o totală lipsă de discernământ și o profundă naivitate.

Adevărul e că evenimentele militare, ori cât de dureroase au fost, n'au modificat cu nimic starea de spirit atât în Anglia cât și în Franța și înseamnă a cunoaște foarte prost pe francezi, dacă își închipuie Germania că Franța s'ar gândi măcar o clipă să depue armele înainte de victorie și mai ales în timp ce pământul ei este invadat.

Tot astfel sunt cu totul inventate știrile germane care anunță că soldații francezi ar fi descurajați de lipsa de curaj a soldaților britanici. Din potrivă atât cercurile militare cât și opinia publică franceză apreciază în mod deosebit eroismul corpului expediționar britanic și vigoarea cu care apără pozițiile ce i s'a încredințat. Și un adevărat sentiment de gratitudine se manifestă pretutindeni față de aviația britanică a cărei neobosită activitate este apreciată nu numai în ce privește eroismul echipagiului, ci și în ce privește netăgăduita superioritate a materialului.

*

Ziarul englez „Daily Herald" a publicat azi o „scrisoare către Franța" făcând elogiul armatelor franceze și subliniind sforțările comune ale celor două țări și completa unitate ce există între ele. Intreaga presă franceză a reprodus această scrisoare subliniind la rândul ei hotărârea nestrămutată a celor două popoare de a lupta până la victoria finală.

*

Intre timp populația pariziană ca și cea din alte localități continuă cu toată grija și cu tot calmul să dea asistență refugiaților sosiți din regiunile de luptă. Este un sentiment de solidaritate care se afirmă și cu acest prilej dar care în acelaș timp nu uită nici populațiile din țările aliate care au fost și ele victimele invaziunei inamice. Astfel azi a fost organizată în toată Franța o colectă națională pentru cei ce suferă în Norvegia.

G. P.

IN SPATELE FRONTULUI

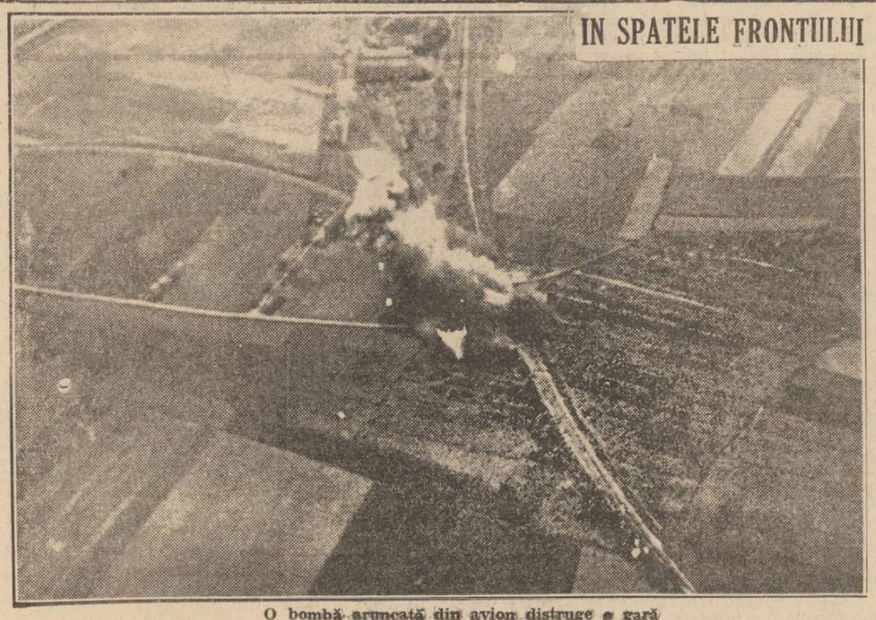

O bombă aruncată din avion distruge o gară

IN APROPIEREA SEDANULUI

O poziție fortificată din apropierea Sedanului, distrus de granate germane.

Adevărații creștini au înălțat altare pentru întărirea credinței și lauda lui Dumnezeu.

Adevărații români construesc cazemate pentru apărarea granițelor și gloria Patriei. Așa fiind, să nu lăsăm pentru mâine ceeace putem face astăzi. Să ne plătim la timp impozitele contribuind prin aceasta la asigurarea liniștei și demnității naționale.